



Производител: Завод „ОРГТЕХНИКА“ — Силистра  
Телекс: 62476 Телефон: 29-91



Износител ДТП „ИЗОТИМПЕКС“ — София  
ул. ЧАПАЕВ № 51  
Телекс: 22473 Телефон: 73-61

**elka® 131**

РЪКОВОДСТВО ЗА РАБОТА



## **МИНИАТЮРЕН**

ЕЛЕКТРОНЕИ

## КАЛКУЛЯТОР

## ЕЛКА 131

### УПЪТВАНЕ ЗА РАБОТА

#### ВЪВЛЕДЕНИЕ

Електронният калкулатор Елка 131 с широките си възможности, голяма скорост на изчисление и висока надеждност, решава задачи присъщи на по-големи и скъпи устройства. Простото обслужване гарантира лека и приятна работа. Миниатюрните размери и тегло го правят лесно преносим. Калкулаторът работи с цели и дробни числа в режим на плаваща и фиксирана на второ място десетична точка. Индикацията е изпълнена на луминисцентна лампа. Всички цифри се изписват лесно и четливо, което изключва възможността за погрешно прочитане на индицираното число.

Има възможност за индициране на знак "минус", "заета памет" и "препълване". Незначещите нули на индицираното число се блокират, с което се осигурява по-голяма яснота и четливост. Умножението и делението с константа се извършва напълно автоматично, като при умножение множителят, а при деление делителят се запомнят като константа.

Захранването на калкулатора може да се осигури с четири батерии по 1,5V; акумулатори четири по 1,5V или мрежов адаптор 220/110V - 6V. Спадането на захранващото напрежение под 4V се индицира със светва-

петай на индикацията. При този случай е необходимо да се заменят батерите или да се заредят акумулаторите.

#### УКАЗАНИЯ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ

За да се осигури нормална работа на калкулатора е необходимо да се спазват следните правила:

1. Да не се допуска работа на калкулатора при температура на околната среда по-ниска от  $0^{\circ}\text{C}$  и по-висока от  $40^{\circ}\text{C}$ .
2. При светене на всички запетаи от индикациите трябва да се преустановят изчисленията и да се сменят батерите (да се заредят акумулаторите).

3. Калкулаторът не трябва да се поставя близо до отопителни тела, да не се излага на слънце.

4. При почистване да не се използват химически разтворители.

#### КЛАВИАТУРА И ИНДИКАТОРИ

ON - OFF превключвател Поставя калкулаторът в положение "включено" или "изключено".

0 + 9 - клавиши  
- клавиш

Входни цифрови клавиши  
Въвежда десетична точка

- клавиш

Помни команда за "събиране" и извършва възможна предшествуваща операция.

Помни команда за "изваждане" и извършва възможна предшествуваща операция.

Помни команда за "умножение" и извършва възможна предшествуваща операция.

Помни команда за "деление" и извършва възможна предшествуваща операции.

Извършва съответно операцията "умножение" или "деление" като след клавиш , дели резултата на 100, а след клавиш го умножава по 100. След клавишите или извършва умножение, т.е. дели произведеното на 100.

Извършва операцията, определен на от предходния операционен клавиш.

Разменя съдържанието на индикационния (.x) и операционния (.y) регистри.

След въвеждане на число - нулира индикацията.

- След препълване - отстранява индикация "препълване" и освобождава от блокировка клавиши

- 4 -

- Във всички останали случаи - нулира всички регистри с изключение на паметта

Включва вторичната функция на операционния клавиш, натиснат непосредствено след него.

Отменя действието на клавиш F. Нулира паметта

Разменя съдържанието на индикационния регистър (x) и паметта (M).

Изчислява корен квадратен от индицираното число.

Изчислява реципрочната стойност на индицираното число.

Повдига на квадрат индицираното число.

Изваджа съдържанието на индикационния регистър от паметта.

Прибавя съдържанието на индикационния регистър към паметта.

Прехвърля съдържанието на паметта в индикационния регистър и го презписва в паметта.

Променя знака на индицираното число.

Светва при получаване на резултат с повече от осем значещи цифри наляво от десетичната точка.

**F** - клавиш

**F** **F** [C] [SM]  
**F** [x--y] [x--M]

**F** [%]  $\sqrt{x}$

**F**  $\frac{1}{x}$

**F**  $x \rightarrow (x^2)$

**F**  $- \rightarrow (M-)$

**F**  $+ \rightarrow (M+)$

**F**  $= \rightarrow (PM)$

**F**  $\cdot \rightarrow (+/-)$

..... - индикация за препълване

- 5 -

- индикация на знак "минус"

..... индикация за източена батерия

- индикация за заета памет

Светва при въвеждане на отрицателно число или получаване на отрицателен резултат.

Светва при спадане на захранващото напрежение под 4V.

Светва при записано число в паметта.

#### ИНСТРУКЦИЯ ЗА РАБОТА

##### 1. Подготовка за работа

С поставяне на превключвателя в положение "ON" калкулаторът се включва към захранването, светва нулата и десетичната точка на младшия разряд. Калкулаторът е готов за работа. С включването на захранването се извършва общо нулиране и изчисленията могат да започнат веднага.

##### 2. Нулиране.

При започване на ново изчисление калкулаторът се нулира посредством клавиш **C**. Ако се запазва паметта, трябва предварително да се нулира като се използва последователността на клавиш **F** и клавиш **C**.

##### 3. Въвеждане

Въвеждането на числата става разряд по разряд като се започне от най-старшия. На мястото на десетичната точка се натиска клавиш **.**.

##### 4. Корекция на грешка при въвеждане

При допускане на грешка се натиска клавиш **C**, който нулира индикационния регистър. Въвеждането се извършва отново.

### 5. Препълване

При въвеждане на повече от 8 значещи цифри се получава препълване, блокира се въвеждането на девета цифра, а първите осем цифри се запазват.

При получаване на резултат с повече от осем значещи цифри отляво на десетичната точка, светва индикация "препълване", блокират се всички клавиши с изключение на клавиш **C** и клавиш **F**.

След еднократно натискане на клавиш **C**, изгасва индикацията "препълване". Блокировката на клавишите се премахва. Изчисленията могат да продължат със запазените старши цифри на резултата.

### ПРИМЕРИ

#### 1. Събиране

$$1.1. 15,68 + 9,175 = 24,855$$

Опериране

Индикация

a/натискат се кл. **C**, **C**, **F**, **C** 0,

b/въвежда се 15,68 15,68

c/натиска се кл. **+** 15,68

d/въвежда се 9,175 9,175

e/натиска се кл. **=** 24,855

$$1.2. 210 + (3 \times 45) = 345$$

Опериране

Индикация

a/натискат се кл. **C**, **C**, **F**, **C** 0,

b/въвежда се 210 210,

c/натиска се кл. **+** 210,

d/въвежда се 45 45,

d/натиска се кл. **+**

e/натиска се кл. **+**

f/натиска се кл. **=**

#### 2. Изваждане

$$2.1. 12,3 - 45,6 = - 33,3$$

Опериране

255,

300,

345,

Индикация

a/натискат се кл. **C**, **C**, **F**, **C**, **C**

b/въвежда се 12,3 0,

c/натиска се кл. **-** 12,3

d/въвежда се 45,6 12,3

e/натиска се кл. **=** 45,6

f/натиска се кл. **=** -33,3

#### 2.2.

$$718,9 - (2 \times 95) = 528,9$$

Опериране

Индикация

a/натискат се кл. **C**, **F**, **C**, **C**

b/въвежда се 718,9 0,

c/натиска се кл. **-** 718,9

d/въвежда се 95 718,9

e/натиска се кл. **=** 95

f/натиска се кл. **=** 628,9

g/натиска се кл. **=** 528,9

#### 3. Умножение

$$3.1. 29,32 \times 56,5 = 1656$$

Опериране

Индикация

a/натискат се кл. **C**, **C**, **F**, **C**

b/въвежда се 29,32 0,

c/натиска се кл. **X** 29,32

d/въвежда се 56,5 29,32

e/натиска се кл. **=** 56,5

f/натиска се кл. **=** 1656,58

$$3.2. \quad 3 \times 21 \times 6,1^2 = 2344,23$$

Опериране

а/натискат се кл.

б/въвежда се 3,

в/натиска се кл.

г/въвежда се 21

д/натиска се кл.

е/въвежда се 6,1

ж/натиска се кл.

з/натиска се кл.

Индикация 0,  
3,  
3,  
21,  
63,  
6,1  
384,3  
2344,23

4. Умножение с константа и натрупване

$$4.1. \quad (31 \times 6,1) + (31 \times 8,2) + (31 \times 7,6) = 678,9$$

Опериране

а/натискат се кл.

б/въвежда се 6,1 0,  
6,1

в/натиска се кл.  6,1

г/въвежда се 31 31,

д/натиска се кл.  189,1

е/натиска се кл.  189,1

ж/натиска се кл.  + 189,1

з/въвежда се 8,2 . 8,2

и/натиска се кл.  . 254,2

к/натиска се кл.  . 254,2

л/натиска се кл.  + . 254,2

м/въвежда се 7,6 . 7,6

н/натиска се кл.  . 235,6

о/натиска се кл.  . 235,6

п/натиска се кл.  + . 235,6

Индикация

р/натиска се кл.

с/натиска се кл.

235,6

678,9

5. Повдигане на степен

$$2,5^4 = 39,0625$$

Опериране

Индикация

а/натискат се кл.

б/въвежда се 2,5 0,  
2,5

в/натиска се кл.  2,5

г/натиска се кл.  6,25

д/натискат се кл.  6,25

е/натиска се кл.  39,0625

6. Повдигане на квадрат

$$24,625^2 = 606,39062$$

Опериране

Индикация

а/натиска се кл.

б/въвежда се 24,625 0,  
24,625

в/натиска се кл.  24,625

д/натиска се кл.  606,39062

7. Деление

$$625 : 25 : 125 = 0,2$$

Опериране

Индикация

а/натиска се кл.

б/въвежда се 625 0,  
625

в/натиска се кл.  625,

г/въвежда се 25 625,

д/натиска се кл.  25,

- 10 -

е/въвежда се 125  
ж/натиска се кл.  0,2

8. Деление с константа и натрупване

$$(4 : 9) + (3 : 9) + (2 : 9) = 0,9999999$$

Опериране Индикация

а/натискат се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 4	4,
в/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	4,
г/въвежда се 9	9,
д/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,4444444
е/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,4444444
ж/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,4444444
з/въвежда се 3	3,
и/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,3333333
к/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,3333333
л/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,3333333
м/въвежда се 2	2,
н/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,2222222
о/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,2222222
ц/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,2222222
р/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,22222222
с/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	0,9999999

9. Коренуване

$$\sqrt{124,604} = 11,162616$$

Опериране Индикация

а/натискат се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 124,604	124,604
в/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	124,604

- 11 -

г/натиска се кл.  11,162616

10. Изчисление на рекiproчна стойност

$$\frac{1}{1256} = 0,0007961$$

Опериране Индикация

а/натискат се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 1256	1256,
в/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	1256,
г/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,0007961

11. Изчисление на проценти

$$5\% \text{ от } 125 = 6,25$$

Опериране Индикация

а/натискат се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 125	125,
в/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	125,
г/въвежда се 5	5,
д/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	6,25

12. Изчисление на  с натрупване в паметта

$$(9\% \text{ от } 123456,79) + (18\% \text{ от } 123456,79)$$

Опериране Индикация

а/натискат се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 123456,79	123456,79
в/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	123456,79
г/въвежда се 9	9,
д/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	123456,79
е/натиска се кл. <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>	11111,111
ж/натиска се кл. <input type="checkbox"/>	11111,111

- 12 -

з/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 11111,111
и/въвежда се 18 <input checked="" type="checkbox"/>	• 18,
к/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 22222,222
л/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 22222,222
м/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 22222,222
н/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 22222,222
о/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 33333,333

В. Смесени изчисления<sup>2</sup>

$$\frac{((9,5 + 6 - 8,4) \times 4)}{28} - \sqrt{7,8} = - 1,7640726$$

Опериране

Индикация

а/натискат се кл. <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/>	0,
б/въвежда се 9,5 <input checked="" type="checkbox"/>	9,5
в/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	9,5
г/въвежда се 6 <input checked="" type="checkbox"/>	6,
д/натиска кл. <input checked="" type="checkbox"/>	15,5
е/въвежда се 8,4 <input checked="" type="checkbox"/>	8,4
ж/натиска <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/>	7,1
з/натиска <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/>	7,1
и/въвежда се 4 <input checked="" type="checkbox"/>	4,
к/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	28,4
л/въвежда се 28 <input checked="" type="checkbox"/>	28,
м/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	1,0142857
н/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	1,0142857
о/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	1,0287754
п/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	1,0287754
р/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/> <input checked="" type="checkbox"/>	• 1,0287754
с/въвежда се 7,8 <input checked="" type="checkbox"/>	• 7,8
т/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 7,8

- 13 -

у/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 2,792848
ф/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 2,792848
х/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 2,792848
ц/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 2,792848
ч/натиска се кл. <input checked="" type="checkbox"/>	• 1,7640726

ТЕХНИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Действия:

Събиране, изваждане, деление, умножение, умножение (деление) с постоянен множител (делител), повдигане на степен, коренуване, повдигане на квадрат, изчисляване на рецирочна стойност, размина съдържанието на регистрите ( $x \rightarrow y$ ;  $x \rightarrow M$ ), смяна на знака, натрупване на резултати и числа в паметта, получаване на резултати с плаваща и фиксирана десетична точка.

2. Разрядност

2.1. Индикация	- 8 разряда
2.2. Събиране и изваждане	- $8p + 8p = 8p$
2.3. Умножение	$8p \times 8p = 8p$
2.4. Деление	$8p : 8p = 8p$
3. Аритметични регистри	три
4. Свободна памет	един регистър

5. Десетична точка

5.1. Плаваща запетая  
5.2. Фиксирана на второ място

6. Индикация

6.1. Препълване след операция

6.2. Знак "минус"

6.3. Изтощена батерия

7. Нулиране

- 7.1. Автоматично нулиране на всички регистри при включване на захранващото напрежение  
7.2. Нулиране на индикационния регистър при въвеждане на първа цифра

7.3. Нулиране на всички регистри с изключение на паметта подредством клавиш **C**

7.4. Нулиране на паметта посредством клавиш **E** и **C**

8. Скорост на аритметичните операции

8.1. Събиране и изваждане  $\leq 100 \text{ ms}$

8.2. Умножение  $\leq 150 \text{ ms}$

8.3. Деление  $\leq 250 \text{ ms}$

9. Захранване

9.1. Автономно  $6V(4x1,5V)$

9.2. Мрежово – посредством мрежов адаптер  $220/110 - 6V$

10. Размери –  $(136 \times 70 \times 30) \text{ mm}$

11. Тегло –  $200 gr$

12. Консумация – по-малко от  $1VA$

13. Работен температурен интервал –  $0^{\circ}\text{C}$  до  $40^{\circ}\text{C}$